

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Alliberar la frontera | A l'Alt Empordà, de sempre hi ha hagut dues menes de fronteres. O tres. Una de manual, la de la Jonquera; la de Portbou, més porosa gràcies a la galvana amb uniforme, i una altra encara: el vial que uneix Banyuls i Espolla. Aquesta darrera, si no hi havia la parella que, segons el poeta, tenia la calavera de plom, estava desproveïda, moltes hores, molts dies, de qualsevol garbell; però aquests darrers anys, «a causa» —fem-ho curt— del terrorisme internacional i de la pandèmia ídem, es va tancar amb unes pedres grosses. No cal que evoquem la inutilitat de la mesura per aturar ambdós flagels. I va arribar un moment que els veïns, perduda la paciència amb Madrid i París, van constituir l'associació Esborrem la Frontera, es van concentrar a la ratlla dels estats, van moure els rocs i el pas va quedar obert. L'excusa de proximitat va ser facilitar l'assistència a la Fira de l'Oli que es va celebrar. Les imatges d'una trentena de persones estirant la corda que arrossegava una de les pedres eren dignes d'Astèrix i Obèlix contra els gals del nord i del sud.

>> Un grup de persones estirant la corda que arrossegava una de les pedres que tancaven el vial que uneix Banyuls i Espolla.

(Foto: ARTEMI BELLÉS)

Inhumanitat | Una punyalada en una baralla, un tret en un assalt, una mort per distracció conduint són accions inacceptables, però humanament comprensibles. De vegades, però, incidents aparentment similars superen el llistó de la inhumanitat. A l'AP-7, dos camioners es piquen, aturen els tràilers de costat al bell mig de l'autopista

i, peus a terra, s'agredeixen físicament. Cap dels dos va tenir en compte el que succeiria immediatament després, perquè el menyspreu pels altres només era comparable al volum virtual dels seus testicles. Tot seguit un cotxe xoca contra un dels camions que han envaït els carrils i a continuació aquest vehicle és planxat per un tercer tràiler que, inevitablement, topa amb la insospitada muralla i mata el conductor, que era a dins. Entretant, i com a fet perifèric, un dels energúmens (de, Déu meu, cinquanta-sis anys) clava unes tises a l'abdomen de l'altre. A Empuriabrava, un conductor mata un jove que anava amb patinet. Pot passar. Però resulta que l'atropella deliberadament, ignorant les advertències i, segons els urbans, donant gas en lloc de frenar. Un tipus amb tres gossos obstaculitza l'entrada d'un supermercat figuerenc. Quan la patrulla li demana de canviar-se de lloc perquè no deixa passar, l'individu incita els animals a atacar el guàrdia, i el mosseguen. I acabem. Una vella de noranta-cinc anys resulta malferida en ser violada... amb el puny de l'agressor. La van haver d'operar d'urgència.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Les viles del llibre | De viles del llibre, n'hi ha de dues classes: les que estan integrades a la Xarxa de Viles del Llibre de Catalunya, com ara l'Escala, que un cop l'any organitzen festivals entorn de la literatura, i les que, de manera permanent, ofereixen l'opció de passejar-se pel nucli antic i trobar-hi llibreries generalistes i especialitzades. Aquest últim cas és el de Calonge, que ha entrat a formar part de la Xarxa Internacional de Viles del Llibre, conjuntament amb altres ciutats petites i pobles que concentren diverses empreses relacionades amb el comerç del llibre, oficis gràfics i artesans del sector. La iniciativa de crear *book towns*, o viles del llibre, va sorgir l'any 1963 a Hay-on-Wye (Gal·les) i, des de llavors, un bon nombre de poblacions, sobretot a Europa i als Estats Units, s'han afegit

a la iniciativa i ofereixen aquesta mena de turisme literari. En alguns municipis on la situació econòmica era delicada i la població anava de baixada, el «turisme de llibres» hi ha propiciat l'augment de visitants i la recuperació local en diferents àmbits. A iniciativa de l'Ajuntament, Calonge, on han obert set llibreries especialitzades, vol ser un d'aquests pobles que atrauen visitants interessats per la cultura i la literatura, com ho és, des de fa més de trenta anys, la vila occitana de Montoliu (per citar-ne un exemple proper), on es poden trobar prop de vint llibreries i artesans del llibre. Més enllà del rendiment econòmic que la iniciativa pugui reportar, és una bona notícia que es vulguin atraure visitants potenciant un àmbit, el literari, que des de fa anys té dificultats. Com deia l'escriptor escocès Thomas Carlyle, els llibres són uns amics que mai deceben, o, com es lamentava Umberto Eco, el món és ple de llibres preciosos que ningú llegeix. Apostar per revifar la literatura, amb la creació de viles del llibre, és un petit però alhora gran gest.

Arjau i l'havanera | El grup d'havaneres Arjau, de Palafrugell, celebra enguany els vint-i-cinc anys de carrera musical, i ho ha fet oficial amb la presentació del seu últim treball d'estudi, *ADN Arjau, 25 anys: Diari de bord*, un viatge per la història de la formació, que inclou col·laboracions amb els músics i cantaires que els han influït més: Càstor Pérez, Ricard Balil, Fonso Carreras, Francesc Xiqui Ramon i Josep Bastons. El treball, nominat en els darrers Premis Enderrock en la categoria de folk, inclou versions úniques de les havaneres «El meu avi» i «Tamaríu», amb l'acompanyament de la Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya.

>> El grup Arjau, en la presentació del seu últim disc, a Palafrugell. (Foto: PACO DALMAU)